| | | |
|---|---|---|
| دبیرستان استعدادهای درخشان شهید بهشتی مراغه | ادراه کل آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی<br>مدیریت آموزش و پرورش مراغه<br>**آزمون نوبت اول (دی ماه ۱۴۰۴)** | جای مهر |
| ردیف دفتری: | نـام آزمـــون: **ادبیـات** | تاریخ آزمون: **۱۴۰۴/۱۰/۱۰** |
| نام و نام خانوادگی: | پایـه تحصیلی : **هشتم** | مدت آزمون: **۶۰دقیقه** |
| نام کلاس : | نام دبیـر: آقای فرید دین محمدی | تعداد صفحه: **۳** |

دانش آموزان عزیز پاسخ سوالات را زیبا و خوانا بنویسید. سوالات ادبیات **صفحه ۱**

| ردیف | معنی و مفهوم شعر و نثر(۵ نمره) | بارم |
|---|---|---|
| ۱ | ۱) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان و ساده برگردانید. | |
| | الف) ده روزه مهر گردون افسانه است و افسون نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا | ۱ |
| | ب) خار بر پشت ، زنی زین سان گام دولتت چیست؟! عزیزت کدام ؟! | ۱ |
| | ج) فرزندم تو از تبار ایرانیان نژاده ، آزاده و نستوه هستی. | ۱ |
| | د) تو دعوی دانایی می کردی ، اکنون که به نادانی خود معترف شدی تو را بیاموزم. | ۱ |
| | ه) عقل ها حیران شود کز خاک تاریک نژند / چون برآید این همه گل های نغز کامکار؟ | ۱ |
| ۲ | درک مطلب ( ۵ نمره) | |
| | ۲) هر یک از ابیات و عبارات زیر بر چه مفهومی تاکید دارد؟(فقط مفهوم نوشته شود) | |
| | الف )تأمل در آیینهٔ دل کنی / صفایی به تدریج حاصل کنی ..... | ۰/۵ |
| | ب) پیر گفتا که چه عزّت زین به؟ / که نی ام بر در تو بالین نه ..... | ۰/۵ |
| | ج) تویی که در این روزگار ، چشم و چراغ ایرانی و بهار افرین باغ ایران..... | ۰/۵ |
| | ۳) با توجه به درس ازادگی در بیت (شکر گویم که مرا خوار نساخت / به خسی چون تو گرفتار نساخت ) منظور از خوار ..... و منظور از خس ..... می باشد. | ۱ |
| | ۴) در بیت ( نور خورشید در جهان فاش است / آفت از ضعف چشم خفاش است ) خفاش نماد چه انسان هایی است؟ ..... | ۰/۵ |
| | ۵) در درس آزادگی از نظر پیر خارکش عزت و آزادگی چیست؟ ..... | ۱ |

www-kanoon-ir

| | | |
|---|---|---|
| | ۶) بیت های " روزی که در آن نکرده ای کار/ آن روز عمر خویش مشمار " و بیت ( خار کش پیری با دلق درشت / پشته ای خار همی برد به پشت ) را به ترتیب با چه لحنی باید خواند؟<br>الف) حماسی – ستایشی ◯ ب) داستانی – اندرزی ◯ ج) ستایشی- حماسی ◯ د) اندرزی – داستانی ◯ | ۱ |
| ۳ | دانش ادبی (۳ نمره) | |
| | ۷) در عبارت (( شب را چونان چراغی برمی گزیند تا در پرتو تاریکی آن ، روزی خود را جست و جو کند)) از کدام ارایه های ادبی استفاده شده است ؟ (دو مورد) ..... ..... | ۰/۵ |
| | ۸ ) (( بر سر زبان ها بودن)) و (( گوهر شکر عطایت سفتن)) کنایه از چیست؟..... و..... | ۰/۵ |
| | ۹) در بیت زیر جناس و نوع آن را مشخص کنید.<br>الف) ای نام تو بهترین سرآغاز / بی نام تو نامه کی کنم باز؟ ..... | ۰/۵ |
| | ب) شرف مرد به جود است و کرامت به سجود / هرکه این هردو ندارد عدمش به ز وجود..... | |
| | ۱۰) به شکل قافیه ها در ابیات زیر نگاه کنید و بگویید این شعر در چه قالبی سروده شده است ؟ .....<br>بشنو از نی چون حکایت می کند / از جدایی ها شکایت می کند<br>کز نیستان تا مرا ببریده اند / از نفیرم مرد و زن نالیده اند | ۰/۵ |
| | ۱۱) رکن های اصلی تشبیه را در جمله زیر بیابید و نام این دو رکن را بنویسید<br>طاووس دم کشیده اش را چونان چتری گشوده است. ..... | ۱ |

| ردیف | (صفحـــــه دوم) | بارم |
|---|---|---|
| ۴ | دانش زبانی ( ۳ نمره) | |
| | ۱۲) بیت ((به حلاوت بخورم زهر که شاهد ساقی است / به ارادت بکشم درد که درمان هم از اوست))کلمات (حلاوت – زهر) به ترتیب چه نقش دستوری دارند؟ | ۰/۵ |
| | الف) نهاد-متمم ◯ ب) متمم-مفعول ◯ ج) مفعول-مفعول ◯ د)نهاد-فعل ◯ | ۰/۵ |
| | ۱۳) از میان ترکیب های زیر، آن ها را که موصوف و صفت (ترکیب وصفی) هستند مشخص کنید.<br>زن روستایی- سروهای سبز- زادگاه من- نگاه های مادر - تصویر رویایی | |
| | ۱۴) در عبارت زیر نقش واژه های دوست، جوانه، تشنه، آب، چیست؟<br>سنجاقک گفت: دوست من ، در چند قدمی تو جوانه ای درحال مرگ است جوانه تشنه است و آب می خواهد. | ۱ |
| | ۱۵) هسته ی گروه های اسمی زیر را مشخص کنید.<br>الف) همان ده پرتقال ..... ب) مرغوب ترین کوزه های سفالی ..... | ۰/۵ |
| | ۱۶) جمله های کهن زیر را به فارسی امروزین بازگردانی کنید.<br>الف) هر گلی را بویی است. ..... ب) هیچ کس را در حضورش راه نیست. ..... | ۰/۵ |

www-kanoon.ir

| | | |
|---|---|---|
| ۵ | معنای لغت و واژه (۲ نمره) صفحه۳ | |
| | ۱۷)معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.<br>الف) جولاهه ای به وزارت رسیده بود ..... ب) کن نیک تأمل در این باب .....<br>ج) ملخ حواسی نیرومند و دو دندان پیشین دارد..... د) لیک دوست داشتن بسنده نیست .....<br>۱۸) توضیح زیر مربوط به کدام واژه است ؟<br>ابزاری که دانشمندان علم ستاره شناسی در روزگار قدیم برای تعیین وضعیت ستارگان از آن استفاده می کردند.<br>( چرتکه / اسطرلاب ) .....<br>۱۹) در ادبیات فارسی منظور از فارسی سرَه چیست؟ | ۱<br>۱<br>۰/۵ |
| ۶ | تاریخ ادبیات (۲ نمره) | |
| | ۲۰) کدام کتاب به شیوه ی گلستان سعدی نوشته شده است؟<br>الف) بوستان سعدی ◯ ب) مثنوی معنوی ◯ ج) پریشان ◯ د) منطق الطیر ◯<br>۲۱) نویسنده آثار زیر را بنویسید.<br>جامع التمثیل ..... فرزند ایران.....<br>به قول پرستوها..... لیلی و مجنون.....<br>۲۲) شوق المهدی از فیض کاشانی است.<br>الف) صحیح ◯ ب) غلط ◯ | ۰/۵<br>۱<br>۰/۵ |

| | |
|---|---|
| نمره با عدد | |
| نمره با حروف | |

*موفق و سربلند باشید